

УДК 330.3:339.727.22

© Поченчук Г.М., Кузьмук І.Я., 2016

ДННУ «Академія державного управління», Київ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ПРИСУТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ БАНКІВ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена оцінці ролі іноземних банків в банківській системі України. Здійснено аналіз економічних та інституційних проявів присутності банків з іноземним капіталом. Виявлено позитивні та негативні аспекти діяльності банків з іноземним капіталом. Наголошено на необхідності удосконалення системи моніторингу за параметрами діяльності іноземних банків з метою максимізації потенційних переваг присутності та недопущення зростання ризиків пов'язаних з їх діяльністю.

Ключові слова: іноземний банк, банківська система, фінансова глобалізація, інституціональне середовище, інституціональна структура.

Постановка проблеми. Системні трансформації економічних процесів кінця ХХ – початку ХХІ століття, значною мірою є ознаками сучасної фінансової глобалізація, яка не оминула й Україну. Поряд з віртуалізацією вартості капіталу, збільшенням обсягів міжнародних фінансових потоків, зростанням мобільності міжнародного капіталу відбувається лібералізація фінансових ринків та транскордонного переміщення капіталу, якому стає тісно в межах однієї економічної системи. Помітним проявом вищезазначених процесів стає експансія іноземного банківського капіталу, набуваючи більш мобільних та концентрованих ознак, безперервно шукаючи нові географічні та продуктові ринки з метою створення додаткової вартості для своїх власників. Активна експансія іноземних банків у країни Центральної та Східної Європи (ЦСЄ) і Прибалтики, де він контролює понад 60% активів [1], та його значна присутність в банківському секторі України зумовлює актуальність дослідження. Важливе при цьому розуміння економічних та інституціональних наслідків присутності іноземних банків в контексті забезпечення гармонійного розвитку вітчизняної економіки – взагалі, та банківської системи – зокрема.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Оцінці експансії іноземних банків у країни Центральної та Східної Європи, зокрема й Україну, присвячена велика кількість наукових робіт зарубіжних та вітчизняних учених, зокрема, таких як: А. Вернікова, У. Владичин, В. Геець, О. Дзюблюк, М. Джанетті, С. Классенс, Р. Корнилюк, М. Маєр, В. Міщенко, Р. Левайн, Т. Смовженко, О. Чуб, А. Шаповала та ін. Попри активний розгляд даної проблематики, сьогодні й досі не сформовано однозначної думки з приводу вигод та втрат від присутності іноземного капіталу в економіці приймаючої країни, особливо для країн які формують ринкове господарство відносно недавно.

Постановка завдання. Метою статті є характеристика наслідків присутності іноземних банків для економіки приймаючої країни, її інституціональної системи на прикладі України. Мета статті передбачає висвітлення таких завдань:

- аналіз динаміки іноземного капіталу в банківській системі України;
- визначення детермінант та напрямків впливу банків з іноземним капіталом на економічну та інституціональну динаміку;
- дослідження інституційних змін, зумовлених впливом іноземного капіталу у банківському секторі;
- виокремлення ризиків пов'язаних з діяльністю іноземних банків в Україні.

Викладення основного матеріалу дослідження. Процеси фінансової глобалізації зумовили формування більш дієвих та зрілих форм міжнародних економічних зв'язків в порівнянні з інтернаціоналізацією. Враховуючи відкритість національної економіки, лібералізацію доступу іноземних фінансових структур на вітчизняний фінансовий ринок, частка іноземного капіталу в українському банківському секторі постійно змінюється.

Існує значна кількість факторів, що визначають характер, направленість та силу впливу іноземних банків на банківську систему приймаючої країни. Основними з них є [2, с.45-48]: структура материнського банку; країна походження іноземного капіталу; особливості приймаючої країни; форми присутності іноземного банківського капіталу; фази бізнес-циклу в приймаючій країні; стратегія експансії іноземного банку; ступінь проникнення іноземного банківського капіталу; спосіб проникнення іноземного банку. Можна сказати, що ризик присутності іноземного капіталу залежить від конкретної країни його належності, рівня і характеру розвитку соціально економічних відносин у ній, а також від ступеня

добросусідства чи партнерства з приймаючою країною.

Аналізуючи присутність іноземних банків у банківській системі України, відзначимо, що

станом на 01.01.2014 року зі 180 банків 49 було з іноземним капіталом, 19 з яких – зі 100-% іноземною участю (табл.1).

Таблиця 1.

Динаміка іноземного капіталу в банківській системі України

Показники	01.01. 2008	01.01. 2009	01.01. 2010	01.01. 2011	01.01. 2012	01.01. 2013	01.01. 2014	01.01. 2015	01.01. 2016
Кількість діючих банків	175	184	182	176	176	176	180	163	117
Із них із іноземним капіталом	47	53	51	55	53	53	49	51	41
в т.ч. зі 100-% іноземним капіталом	17	17	18	20	22	22	19	19	17
Частка іноземного капіталу у статутному капіталу банків, %	35,0	36,7	35,8	40,6	41,9	39,5	34,0	32,5	43,3

Джерело: складено авторами за даними [4]

Протягом останніх двох років відбулося скорочення кількості банківських установ до 117 – взагалі і до 41 – з іноземним капіталом, зокрема. Це стало результатом економічної кризи в Україні, ліквідацією неплатоспроможних банків та, ну думку керівництва НБУ, «успіхом реформи банківської системи» [4]. Варто відзначити, що за цей період з України вийшло 8 іноземних банків, при чому зі 100-% участю кількість банків скоротилась всього на дві структури.

Згідно з аналітичними матеріалами Національного банку України значну частку в зобов'язаннях банків з іноземним капіталом протягом досліджуваного періоду становили міжбанківські кредити та депозити. Основна причина – це те, що більшість банків з іноземним капіталом в Україні є дочірніми структурами міжнародних банків і формують ресурсну базу за рахунок ресурсів, отриманих від материнських банків. Банки з іноземним капіталом – основні канали, через які надходять іноземні інвестиції в економіку України.

Порівняння показників іноземного входження за кількістю установ і капіталом дає змогу зробити висновок, що в Україну переважно приходили середні банки з достатнім рівнем капіталу. Географія іноземного капіталу, який працює в банківській системі України, показує, що він представлений різними країнами. Найбільшу частку складає капітал з Росії. Кіпру, Австрії, Франції, Нідерландів та Угорщини [5].

Станом на 01 жовтня 2015 року структура власності активів банківської системи України була представлена так: банки з приватним українським капіталом складають близько 22%,

банки з іноземним капіталом (крім російських) – 17%, банки з російським капіталом – 21%, державні банки – 40% [6]. Частка іноземного капіталу у статутному капіталу банків станом на 01.01.2016 року навпаки зросла і складає 43,3% в порівнянні з 2008 роком, коли на долю іноземних банків припадало 35%. Зазначена динаміка засвідчує достатньо впливовий потенціал іноземного капіталу в банківському секторі України. Оцінка присутності банків з іноземним капіталом в банківській системі України дає можливість визначити окремі напрямки їх впливу (табл. 2).

Оскільки нами виявлено достатньо багато ефектів присутності, які взаємопов'язані, впливаючи один з одного – даний поділ умовний і неповним.

Важливий аспект впливу іноземного капіталу як на банківську систему України, так і на бізнес-середовище в цілому відображається в інституціональній сфері.

Вагомість для економічного розвитку ефективного функціонування інститутів і формування відповідного інституціонального середовища беззаперечно, що підтверджується численними емпіричними дослідженнями. Основний результат функціонування будь-якого інституту – «структурування соціальних взаємодій». Інституціональне середовище – це сукупність основоположних політичних, юридичних і економічних правил, що визначають рамки людської поведінки [7, с.287]. Тобто інституціональне середовище визначає поведінку і взаємовідносини в суспільстві, в тому числі й між суб'єктами господарювання (підприємствами, установами, організаціями).

Таблиця 2.

Окремі напрямки впливу іноземного банківського капіталу

Основні позиції впливу		Ефективність внутрішньої банківської індустрії	
		Позитивний вплив	Негативний вплив
1	Зусилля національних банківських структур знизити витрати в умовах конкуренції, що посилюється	×	
2	Підвищення ефективності розміщення кредиту, що пов'язано зі зменшенням кредитування	×	
3	Ознайомлення і поширення нових передових фінансових технологій та фінансових продуктів	×	
4	Підвищення концентрації на ринку		×
		Стабільність внутрішньої банківської індустрії	
		Позитивний вплив	Негативний вплив
5	Роль резервів, які запобігають витоків банківських вкладів		×
6	Тенденція до розуміння важливості витрат на покращення репутації, пов'язаних з вилученням інвестованого в приймаючі країни капіталу під час фінансових криз	×	
7	Роль зменшення проциклічності внутрішнього кредиту		×
8	Тенденція до збільшення важливості обслуговування VIP-клієнтів	×	
9	Зацікавленості банків у виконанні суспільно зорієнтованих функцій	×	
10	Обмеження операцій іноземних банків на внутрішньому ринку через зміни у стратегіях їх материнських банків		×
11	Суперечності між материнськими структурами та внутрішньо національними інтересами		×
		Внутрішній фінансовий нагляд та регулювання	
		Позитивний вплив	Негативний вплив
12	Підривання ринкової дисципліни через делістинг іноземних банків на внутрішньому фондовому ринку	×	
13	Відтік депозитів у більш надійні системи гарантування вкладів		×
14	Ускладнення банківського нагляду за розгалуженою мережею ТНБ		×
15	Імплементация світової практики у сфері банківського нагляду	×	×

Джерело: Розроблено авторами самостійно на основі [3; 8; 9; 10; 11]

Входження іноземних банків на національний фінансовий ринок справляє вплив на інституціональну систему. Перш за все – це передуючі інституціональні зміни. Лібералізація фінансових ринків вимагає відповідного законодавства. Крім того, очікуваний вплив на господарську практику – привнесення продуктивних та управлінських інновацій; краща якість корпоративного управління, зростання прозорості діяльності.

Особливості трансформації економіки України та інших постсоціалістичних країн довели важливість формування адекватної інституціональної структури для створення ефективно діючих економічних організацій і досягнення успішних макроекономічних результатів. Порівняно з країнами Східної Європи та прибалтійськими державами подолання стандартів господарської поведінки, що історично склалися, на пострадянському просторі значно складніше завданням. Відповідно прогрес на шляху інституціональних реформ відбувається досить повільно. Деякі з ринкових інститутів так і не запрацювали, інші

запрацювали «в нештатному режимі» (викривлено), або ж взагалі не прижилися і були відторгнуті. Хоча в Україні до 2000 р. виникли всі основні ринкові економічні інститути, окрім купівлі-продажу землі (що дало деяку підставу поставити питання про завершення перехідного періоду), більшість із них діють неефективно або погано.

Права власності та власника, як і раніше, недостатньо захищені, а це зумовлює, наприклад, широке розповсюдження вимог про забезпечення банківських кредитів ліквідною заставою. В Україні контрактне право запроваджено, але слабкість «contract enforcement» – примушення до виконання контракту – призводить до опортуністичної поведінки учасників ринку і безкарного невиконання контрактів, що підвищує трансакційні витрати і звужує сферу економічних взаємодій.

Емпіричні дослідження, які ґрунтуються на даних опитування громадської думки, засвідчують, що більшість респондентів (53%) підтримують твердження про неповторний шлях розвитку кожної з постсоціалістичних країн, тоді

як 47% ратують за освоєння досвіду інших країн [12, с.137]. Домінуюча в суспільстві модель господарського мислення та поведінки людей складається і формується в рамках національної історичної традиції, сягаючи корінням у своєрідну культуру народу; ця модель постійно репродукується. Є й інші традиційні особливості українських суспільних інститутів – нерозвиненість правосвідомості; етичне, а не правове, ставлення до закону і права; орієнтація українського етносу швидше на персональні чесноти і відносини між людьми. У результаті цілий ряд інституціональних норм, характерних і обов'язкових для ринкової економіки західного типу, не отримує від суспільства легітимізації та приречений на бездіяльність, їх не можна розглядати як інститути ринкової економіки, що діють. Так, ринкова економіка не може повною мірою скористатися перевагами, пов'язаними з вільною конкуренцією.

На відміну від ЦСЄ та Прибалтики, де ринкові перетворення із самого початку проводилися із широким використанням іноземного капіталу, в Україні був узятий курс на будівництво капіталізму на основі майже виключно національного капіталу. При цьому широко імпортувалися формальні інститути, перш за все цілі блоки цивільного, контрактного, фінансового законодавства, судова і арбітражна система. Ця суперечність уже несла в собі прообраз майбутніх інституціональних конфліктів.

Імпорт формальних інститутів завжди пов'язаний з витратами, зокрема на навчання чиновників, лобіюванню нових законів, розповсюдження інформації, оплату технічної допомоги. Виникають і «витрати розузгодження» між формальними і неформальними інститутами, що зумовлені їх несумісністю.

Деякі з імпортованих фінансових інститутів вступили в конфлікт з традиційними відносинами між учасниками економіки, в даному випадку банками. Стійка традиція нігілістичного ставлення до закону виявилася в тому, що комерційні банки не тільки активно допомагали своїм клієнтам ухилятися від виконання податкового, валютного, трудового, корпоративного і іншого законодавства, але і самі при нагоді ігнорували закони. Опортуністичне ставлення банків до зобов'язань перед кредиторами і вкладниками яскраво виявилось восени 2008 року, коли банки під будь-якими приводами відмовлялися видавати приватні внески і розраховуватись по кредитних лініях і форвардних контрактах як з резидентами, так і з нерезидентами. У відносини між комерційними банками і всіма контрольними та регулюючими органами проникла й міцно укорінялася корупція, що заважає вирішенню суперечок і конфліктів на основі формальних правил і законів. Тобто виникають конфлікти інститутів, коли імпортовані інститути (закони, фінансові структури) відторгаються

традиційними місцевими інститутами і відносинами.

Однак, не варто виключати і явище пристосування (асиміляція) організації вищого рівня розвитку до спотворених відносин, що існують на ізольованому місцевому ринку, і форм поведінки, тим більше, якщо їх несприйняття загрожуватиме життєздатності і прибутковості цієї організації. Справді, корпоративна практика надає приклади не зовсім стандартної поведінки іноземних компаній у країнах, що розвиваються і перехідних, наприклад, опортуністичної поведінки при виконанні контрактів і зобов'язань. Але приклади опортуністичної поведінки банків, контрольованих стратегічним іноземним інвестором, украй рідкісні. Головний важіль примусу – це ризик репутацією материнського банку і його дорогим брендом, оскільки у фінансовій сфері цінність і значення цих активів надзвичайно високі.

Банківські структури, що належать іноземному капіталу, зазвичай виникають не «з нуля», тобто спираються на традиції й інституціональну пам'ять. Банк або фірма – це лише юридична оболонка, форма, а складається будь-яка організація з людей. Переважна більшість співробітників і менеджерів дочірнього іноземного банку є не іноземцями, а місцевими громадянами, які могли здобути освіту або мати досвід роботи за кордоном, але оригінально є носіями іншої культури та інших традицій. Працюючи в будь-якій установі, ці люди, швидше за все, діють в руслі саме цих традицій.

Дана проблематика полягає у вирішенні питання способу передачі культури, традицій і стереотипів поведінки, що характерні для зрілого західного суспільства. Імпорт деяких неформальних ринкових інститутів відбувається через запозичення частини інституціональної пам'яті іноземного банку, носіями якої є як іноземні керівники і менеджери, так і документи – правила, регламенти, інструкції, описи та ін. Звідси випливає, що інтенсивність імпорту інститутів через даний канал прямо пропорційна тому, наскільки тісно конкретний банк інтегрований у структуру материнської організації та контролюється іноземними власниками. Підбираючи персонал для роботи в іноземних дочірніх банках, їх керівники прагнуть вибрати місцевих громадян, більш схильних до сприйняття і добровільного поведіння згідно із запозиченими правилами, звичаями і нормами поведінки.

На наш погляд, просте «розширення іноземної участі в капіталі українських банків», що має місце тепер, може не принести особливих результатів, у всякому разі, в плані вдосконалення інституціональної основи ринку. Сила ефекту залежить від того, наскільки іноземний інвестор бере участь у керівництві кредитної організації та впливає на ухвалення

рішень. Якщо у країнах ЦСЄ з більш зрілими ринковими традиціями міноритарна участь дозволяла вплинути на модель ринкової поведінки банку, то в Україні планка ефективного контролю, за досягненням якої організація починає добровільно орієнтуватися на імпорتنі ринкові інститути, знаходиться набагато вище. Не випадково солідні іноземні інвестори до цих пір майже не застосовували інших форм участі на ринку, окрім як через 100%-ні дочірні організації, які працюють фактично в режимі філій.

Аналізуючи інституціональні зміни, що відбулися під впливом присутності іноземного капіталу у банківському секторі України, відзначимо, що вони мають ряд суперечливих тенденцій. По-перше, впровадження нових банківських технологій частково гальмується процесом їх адаптації до реалій українського ринку. При цьому досвід власне банків, підконтрольних українському капіталу, довів, що розширення асортименту банківських продуктів можливе і шляхом прямого копіювання у іноземних структур. По-друге, в процесах підвищення корпоративної культури та управління у банках з іноземним капіталом в Україні, також відслідковуються неоднозначні тенденції. Це пов'язано із тим, що материнські структури зазвичай нав'язують власну модель корпоративної культури, яка досить часто не враховує національні особливості. При цьому іноземні банківські структури в Україні стикаються не тільки з підвищення корпоративної культури власних співробітників, але і з необхідністю «переломки» [8, с.17] їх економічного менталітету.

Важливим з погляду розвитку інституціонального середовища, є вплив іноземних банків на розвиток конкуренції в середині банківської системи. Присутність кожної нової іноземної банківської структури, однозначно, сприяє демонополізації ринку. Водночас, не варто відкидати ризик монополізації банками з іноземним капіталом окремих його сегментів, враховуючи амбіції та капіталізацію їх материнських структур [13, с.41]. Хоча, варто відзначити, що протягом всього періоду розвитку банківської системи України, іноземні банки «заходили» відносно обережно, не нарощуючи капітал стрімкими темпами. Це відбувалось у зв'язку з тим, що самі материнські банки побоюючись ризиків присутності, «проникали» через відкриття/купівлю структур з невеликою ринковою часткою. Питання демонополізації чи, навпаки, монополізації банківської системи внаслідок іноземного входження потребують емпіричного доведення та окремого статистичного дослідження.

Ще одним дискусійним моментом є підвищення прозорості банківської системи та зростання ринкової дисципліни у зв'язку із входження іноземного капіталу. Так, внаслідок

лібералізації банківського сектору в Україну прийшло багато банків із слабких економік, сумнівним капіталом (в т.ч. офшорних зон) та псевдоіноземних банків, справжніми власниками істотних часток, у яких є резиденти України. Присутність таких структур, навпаки, сприяє «тінізації» банківських операцій.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведений аналіз особливостей присутності банків з іноземним капіталом в банківській системі України засвідчує дуалізм наслідків його функціонування. Можна простежити як отримані й потенційні вигоди, так і отримані й потенційні втрати. Розширення присутності іноземних банків мало низку позитивних наслідків для України: підвищення капіталізації банківської системи через отримання ресурсів від материнської компанії, що водночас сприяло підтриманню платіжного балансу та припливу іноземної валюти в країну; посилення ефективної конкуренції на ринку банківських послуг і розширення спектра якісних банківських продуктів; поліпшення диверсифікації ризиків унаслідок застосування новітніх технологій їх страхування й оцінки; підвищення якості корпоративного управління та корпоративної етики бізнесу; підвищення кваліфікації банківських працівників; розширення пропозиції кредитних ресурсів; активніший перехід до міжнародних стандартів нагляду та регулювання банківської практики.

Зазначені переваги зростаючої присутності іноземних банків супроводжувалися ризиками та структурними дисбалансами, серед яких варто відзначити такі: відносна дешевизна та легкість доступу до зовнішніх джерел фінансових ресурсів спричинили зростання кредитування в іноземній валюті, що посилювало доларизацію в Україні; кредитування населення в іноземній валюті для купівлі імпортних товарів вело до погіршення зовнішнього та внутрішнього товарно-грошового балансу, вимивання коштів з України, падіння попиту на продукцію вітчизняних виробництв, орієнтованих на внутрішній ринок; прискорене нарощування капіталізації банків за рахунок зовнішніх джерел порушувало збалансованість зовнішнього балансу, а результатом активної позиції банків щодо залучення іноземного капіталу в банківську систему України стало різке зростання зовнішньої заборгованості в корпоративному секторі економіки; українські банки не завжди витримували посилення конкуренції, що виштовхувало їх з прибуткових сегментів банківських послуг, зумовлювало втрату великих корпоративних клієнтів; іноземні банки концентрували зусилля на досягненні своїх цілей, що не завжди співпадали з пріоритетами економічного розвитку України. Так, експансія російських держбанків, які відображають інтереси уряду, в умовах загострення відносин між країнами створює загрози національній безпеці у фінансовій сфері

та сприяє нав'язуванню моделі залежного розвитку національної економіки.

Отже, зростання кількості банків з іноземним капіталом у банківському секторі економіки несе як позитивні, так і негативні наслідки, які можуть призвести не лише до зміни структури банківської системи та ринку капіталу, а й спричинити неконтрольовані процеси в

економічній системі держави. Тому необхідне є забезпечення інституціонального управління економічною системою, в тому числі й банківською, особливо зважаючи на високий потенціал ухилення вітчизняних агентів від цілеспрямованої діяльності управлінських структур.

Список використаних джерел

1. Кочетков В. М. Аналіз розвитку міжнародних банків в Центральній та Східній Європі [Електронний ресурс] / В. М. Кочетков, Ж. С. Кугуєнко // Ефективна економіка. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2934>
2. Корнилюк Р.В. Іноземні банки в Україні: вплив та регулювання: монографія / Р.В. Корнилюк, І.Б. Івасів, О.М. Діба. – К.: КНЕУ, 2012. – 234 с.
3. Claessens, S. Foreign Bank Presence in Developing Countries 1995-2006: Data and Trends [Text] / S. Claessens, N. Van Horen, T. Gurcanlar and J. Mercado. – World Bank, United Kingdom's Department for International Development (DECRG trade and services project). – 2008. – March.
4. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс] // Національний банк України. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798.
5. Рейтинг материнських іноземних банків-2015 [Електронний ресурс] // Forbes.ua. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://forbes.net.ua/ua/business/1392899-rejting-materinskih-inozemnih-bankiv-2015>.
6. Аналітичний огляд банківської системи України за 9 місяців 2015 року [Електронний ресурс] // НРА «Рюрік». – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_3_kv_2015.pdf.
7. Ткач А.А. Інституціональна економіка. Нова інституціональна економічна теорія: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 304 с.
8. Верников А. В. Иностранные банки и качество корпоративного управления / А. В. Верников. // Деньги и кредит. – 2004. – №9. – С. 14–18.
9. Владичин У. В. Функціональний аналіз іноземного банківництва / У. В. Владичин. // Національний лісотехнічний університет України. – 2007. – №18. – С. 143–147.
10. Корнилюк Р. В. Наслідки експансії іноземних банків у національні банківські системи / Р. Корнилюк // Збірник наукових праць “Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України”. – 2010. – № 28. – С. 1-8.
11. Giannetti, M. “Lending by Example”: Direct and Indirect Effects of Foreign Banks in Emerging Markets [Text] / M. Giannetti, S. Ongena. – CEPR, 2009.
12. Олейник А.Н. Институциональная экономика. Учебно-методическое пособие. Тема 7. Изменения институтов во времени: эволюция и революция // Вопросы экономики, 2009.– №7.– С.129-155.
13. Дзюблюк, О. Глобалізаційні процеси та участь іноземного капіталу у розвитку вітчизняної банківської системи / О. Дзюблюк // Банківська справа. – 2008. – № 2. – С. 37-46.

Аннотація

Галина Поченчук, Ігорь Кузьмук

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ И ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ПРИСУТСТВИЯ ИНОСТРАННЫХ БАНКОВ В УКРАИНЕ

Статья посвящена оценке роли иностранного капитала в банковской системе Украины. Осуществлен подробный анализ экономических и институциональных проявлений присутствия банков с иностранным капиталом. Выявлены положительные и отрицательные аспекты деятельности банков с иностранным капиталом. Отмечена необходимость совершенствования системы мониторинга по параметрам деятельности иностранных банков с целью максимизации потенциальных преимуществ присутствия и недопущения роста рисков, связанных с их деятельностью.

Ключевые слова: иностранный банк, банковская система, финансовая глобализация, институциональная среда, институциональная структура..

Summary

Galyna Pochenchuk, Igor Kuzmuk

INSTITUTIONAL AND ECONOMIC EFFECTS OF FOREIGN BANK PRESENCE IN UKRAINE

The article estimates the role of foreign capital in the banking system of Ukraine. The detailed analysis of economic and institutional manifestations of the presence of banks with foreign capital implemented. The positive and negative aspects of presents of banks with foreign capital was discovered. The necessity of improved monitoring of the parameters of foreign banks in order to maximize the potential benefits and prevent the presence of increased risks associated with their activities was noted.

Keywords: foreign bank, banking system, financial globalization, institutional environment, institutional structure..